

Frågelista 69

A. Jordbruket i nutiden

B. Dans och musik på landsbygden

Åbo i mars 2005

Bästa Informant,

Etnologiska arkivets frågelista är i år tudelad. Den första riktar sig till jordbrukare eller personer som har kontakter till dagens lantbruk. Vi är intresserade av att få veta hur man upplever jordbruket som näring i modern tid på olika typer av gårdar, småbruk, jordbrukslägenheter eller herrgårdar. Vi har också några frågor kring EU-problematiken och den ständigt växlande stödpolitiken. Ytterligare är vi intresserade av att få veta hur man upplever och använder sig av gårdens historia och hur man ser på jordbrukets och den egna gårdens framtid. Till slut har vi också några frågor kring statkarlarna på herrgårdarna. Vi uppmanar sådana som inte har egna erfarenheter att intervjua sina grannar!

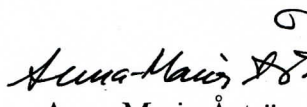
Den andra delen av frågelistan upptar frågor kring dans och musik på landsbygden där vi hoppas på berättelser om danser på ungdomsgårdar, dansbanor och andra dansplatser samt om musiken och dansen vid dessa tillfällen. Det kan t.ex. vara fråga om trettondagsdanser, midsommardanser eller bröllopfester. Dessa frågor är uppgjorda i samarbete med ämnet musikvetenskap vid Åbo Akademi.

Vi är medvetna om att det blir arbetsdrygt att svara på båda frågegrupperna men naturligtvis blir vi ytterst glada om intresset räcker till för dem båda! Och märk väl att Du också kan svara helt fritt och berätta om det som du tycker karakteriserar dagens jordbruk eller dansen och musiken på landsbygden. Anonymitet garanteras för alla svar om så önskas.

Svaret kan postas utan frimärken i det kuvert som medföljer. Ifall Du har **fotografier eller annat material** som anknyter till frågelistans tema lånar vi dem gärna för kopiering och returnerar dem därefter till Dig.

Vi ser med spänning fram emot Ditt svar

Med bästa hälsningar

Anna-Maria Åström
professor, etnologi

Pirkko Moisala
professor, musikvetenskap

John Hackman
intendent, etnologi

*Etnologiska arkivet vid
Åbo Akademi*

Framtiden

Hur ser ni på jordbrukets framtid särskilt med tanke på er egen gård. Vilka är era konkreta framtidsplaner för gården. Finns det några allvarliga hotbilder i framtiden? Finns det utsikter som ser mycket positiva ut, vilka? Vilka nyheter ser ni fram emot? Har ni några uttalade strategier hur ni skall möta framtiden eller gäller det att möta framtiden enligt de krav varje tid ställer?

Kommer jordbruket att fortsätta efter er på gården? Vem tar över gården efter er? Berätta närmare om detta. Hur kompenseras andra barn och vad är det som avgör vem som tar över gården. Finns det yttre resurser som fungerar som en garant i framtiden.

Dåtiden och nostalgin

Hur ser ni på er gårds historia? På vilket sätt är den viktig för er? Känner ni saknad över forna epoker? Vad är viktig i den bild ni har av tidigare epoker? Vilken del av gårdens historia vill ni föra vidare till nästa generation? Finns det viktiga traditioner som ni vill bevara? Vilken bild av lantbruket vill ni föra ut till en bredare publik?

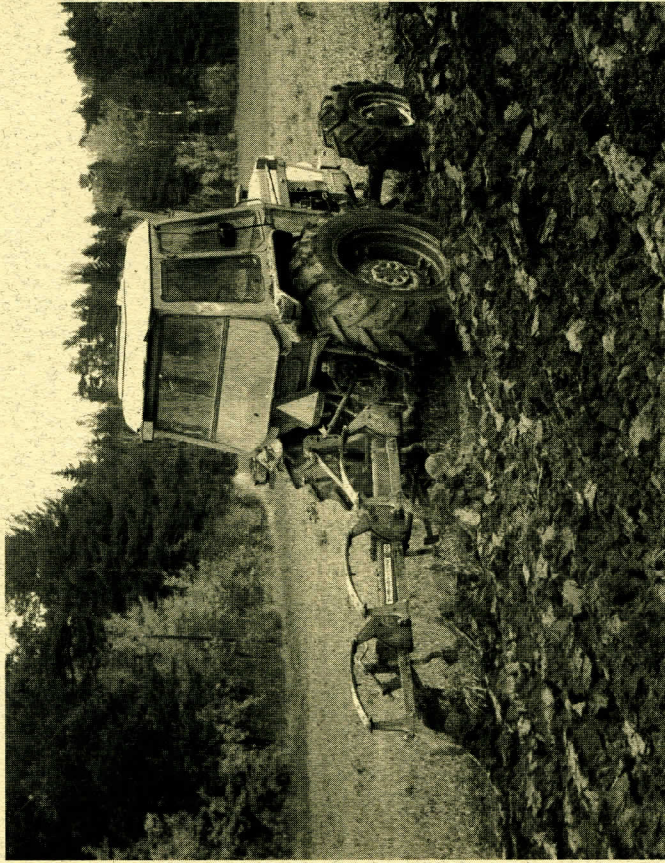
En glömd befolkningsgrupp: statkarlarna

Berätta vad ni vet om statkarlarna på olika herrgårdar! Hurudan var deras lön eller stat. Hurudana var bostäderna? Vilken var arbetstiden och de olika arbetena? Hur såg man på statkarlarna och vad ansåg de själva om det omoderna lönesystemet? – vi är mycket intresserade av denna kategori!

Foto: Carl Granberg. Etnologiska arkivet.

Frågelista 69A

Jordbruket i nutiden

Jordbruket i nutiden

Gården och jorden

Ge en kort beskrivning av er gård. (Gårdens namn, läge och storlek, hur stor är odlingsarealen, hur mycket skog finns det?) Är det fråga om ett småbruk, en bondgård eller en herrgård? Är gården en släktgård? Hur länge har den i så fall varit i släktens ägo? Beskriv gårdens historia i korta drag. Berätta om nuvarande ägoförhållanden och ägarparets arbetsfördelning.

Gårdsbrukets planering

Vad odlar man i huvudsak på gården? Har detta förändrats under de senaste fem åren? Vad är det som avgör vad man odlar? Berätta närmare om detta. Idkar ni någon form av kontraktsodling? Arrenderar ni tilläggsjord?

Berätta om djurhållningen och hur den planeras. Beskriv ekonomi-byggnaderna och speciellt byggnaderna för djurhållningen. Hur många personer arbetar på gården? Deltar er egen familj i arbetet på gården? I vilka sysslor? Har ni tillfällig arbetskraft under vissa tider av av året? För vilka arbeten?

Idkar ni binäringar (struguttyrning, lantgårdsturism, försäljning av egna produkter etc). Finns det nya värden på gården som man kan nyttja också ekonomiskt, vilka är de?

Föremål och platser

Kan ni berätta om någon plats eller byggnad på gården som ni uppfattar som speciell på något sätt?

Finns det föremål -- nya eller gamla -- på gården som ni håller särskilt mycket av? Kan ni berätta något om dem? Vartför är de speciella? Finns

det någon skillnad mellan kvinnor och män när det gäller föremålen? Finns det kvinnliga och manliga "platser"?

Om ni visar gården för någon som inte varit på besök förut, brukar ni då följa någon speciell rutt eller koncentrera er på vissa platser eller byggnader? Har den här visningen förändrats under åren? Finns det något på gården som ni känner er stolt över och brukar framhäva vid ett sådant tillfälle?

Maskinerna

Beskriv kort vilka maskiner och mekaniska hjälpmedel som behövs för att sköta ert jordbruk. Vilka är de mest nödvändiga redskapen. Vilka väsentliga förändringar har skett under den tid ni har brukat gården?

Händer det att man lånar redskap av grannar eller bekanta? Har ni maskiner "i bolag" med andra gårdar? Är maskinerna funktionella som nyinskaffade eller kräver de omändringar och justeringar. Måste man vara beredd att själv reparera sina redskap, eller krävs det expertkunskap?

EU-problematiken

Beskriv hur ni satte er in i det nya systemet med stödansökningar. Av vem fick ni hjälp eller sökte ni er fram på egen hand. Har ni ansett att systemet klarnat med tiden: vilka stöd finner ni vara bra (CAP, miljöstöd, LEA, specialstöd inom miljöstöden) Har stöden påverkat ert jordbruk, i vilken riktning? Vad finner ni bra och vad dåligt med stödssystemet. Hur ser ni på det faktum att stöden igen förnyas?

Naturen, miljövärden

Vilka värden lägger ni vid naturen? Uppfattar ni att miljövärden är en del av jordbruket, på vilket sätt? Hur anser ni att de olika stöden påverkar miljön? Vilken roll anser ni att jordbruket spelar för upprätthållandet av ett rikt kulturlandskap? Hur ser ett sådant landskap ut?

Frågelista 69B

***Dans och musik på
landsbygden***

Dans och musik på landsbygden

Dansbanor och musikestrader

I vilka sammanhang spelades det/spelar man musik eller sjunger man/sjöngs det på din hemort? Beskriv de olika tillställningarna, där musiken (instrumentalmusik eller sång) spelade/spelar en viktig roll.

Vem tog/tar del i musicerandet/sången. Vid vilka tillfällen dansade/dansar man? Hur ofta dansades det/brukar man dansa? Var dansade/dansar man? Vem arrangerade/arrangerar danstillställningarna?

Musiken

Vem spelade/spelar på dessa danstillställningar? Beskriv de dansband du minns. Vilka solister kan du nämna? Vilken slags musik spelades/spelas på danserna? Nämn musikstycken som ofta spelades/spelas.

Publiken

Hur populära var/är dessa danstillställningar? Vem var/är det som deltog? Vad gjorde/gör publiken under danstillställningarna. Berätta närmare om hur en danstillställning gick/går till. Beskriv också olika dansstilar.

Vad betydde/betyder danstillställningarna för dig? Vad betydde/betyder de för din hemort? Vilka slags tankar väckte/väcker dansen hos människorna? Berätta närmare om olika reaktioner, vilka som framförde/framför dem och vad de ville/vill framhålla.